

زەردوویی جۆری G (Hepatitis GBV-C)

زەردوویی ڤایروسی G یان ڤایروسی GB-C دوو جۆر ڤایروسن کە سەر بە خێزانی Flavivirus ن . لە ساڵی 1995 دا دۆزراوەتەو . دەتوانین بە ھۆی تیستی PCR وە دەستنیسانی HGV RNA لە سیرەمی نەخۆشدا بکەین . زۆر گومان لەو دەکریت کە ڤایروسەکە بە ھەردوو ڤیگای خوین و ھەرۆھا ڤیگای پیسای- دەم دا دەگۆیژیتەو و بلاو دەبییتەو . لە زۆریە ی بارەکاندا لە ولاتی یابان و سویدا ئەم جۆرە ڤایروسە لەو کەساندا دەستنیشانکراوە یان جودا کراوەتەو کە خوینیان داو . جگە لەو ڤایروسانە ی کە بە کورتی باسیان لێو کرا ھۆی دی ھەن کە دەبنە ھۆی زەردوویی گرنگترینیان (مە ی) ھ ، بەو جۆرە زەردووییەش دەگوتریت (زەردوویی ئەلکھول) کە دوو جۆرن :

- زەردوویی توندی ئەلکھول: لەو کەساندا دەردەکەوێت کە لە ماوہیەکی کورتدا بە ڤیژەییکی زۆر مە ی دەخۆنەو .

- زەردوویی درێژخایەنی ئەلکھول: لەو کەساندا دەردەکەوێت کە لە ماوہیەکی درێژدا پۆژانە مە ی دەخۆنەو .

لەم جۆرە زەردووییاندا دەرکەوتوو کە ھەندیک جار خانەکانی جگەر لە ناو دەچن و دەمرن لە وانەشە جگەر تووشی زاماری و سو ی تیکە لا و بییت بە لام مە رج نییە ھەموو مە ی خۆرێک تووشی گەرگرتی زەردوویی سو ی خانەکانی جگەر بییت .

مەترسییەکانی زەردووییە توندەکان

زەردوویی جۆری B لە نیو مە ی خۆر و پەنگ کیشەکاندا زیاتر و بلاوترە وەک لە نیو کەسانی تردا . تیکە لیبوونی سو بە ڤایروس و مە ی دەبییتە ھۆی بریندار بوونی خانەکانی جگەر . گەر مە ی خواردنەو کەمیش بییت لە لایەن ئەو کەسانە وە کە ھەلگری ڤایروسی B ن و زەردووییەکان ئەوا تەنیا برینەکانی سەر جگەر گەر تر دەبن و پیس دەکەن . ئەو کەسانە ی زەردووییەکان و مە ی دەخۆنەو ئەوا ھیدی ھیدی خانەکانی جگەریان دەمرن یان تووشی ڤزینی جگەر دەبن خراپتر لەو کەسانە ی کە تووشی ڤایروسەکە نەبوون (1. 44) .

لە زۆریە ی حالەتەکاندا گەر خیرا سو بە ڤایروسی B,C,D چارەسەر نەکریت ئەوا سوکە دەبییتە ھۆی پەیدا بوونی باری درێژخایەنی یان پیس بوونی سوکە تا وای لیدیت زۆریە سەختی نەخۆشییە کە چارە دەکریت یان زۆر جاریش ھەر چارە ی ناکریت . مەترسییەکی دی جگەر بریتییە لە گۆرانکاری خانەکانی جگەر بو خانە ی شیرپەنجەیی دروست دەکات ، ھەر چەندە لەم سالانە ی داوایدا بە ھۆی دەرمانی (ئینتیرڤیرۆن) ھو چارە یەکی بو دۆزراوەتەو ، بە لام لە زۆر باردا نەخۆشییە کە دەبییتە ھۆی مردنی نەخۆش . مەترسییەکی دی زەردووییەکان بە تاییەتی جۆری B یان بریتییە لە باژەلە ، لەم باردا قەبارە ی سکی نەخۆش زۆر گەر دەبییت و نەخۆش زۆر نارەحت دەبییت و پیویستە ناو بە ناو سەردانی ڤزیشک بکات تا کو ناوہەکی بە دەری لیدەر بەیتریت زەردووییە ھەلچوہەکانیش جۆرێکن لە مەترسیەکانی زەردوویی ڤایروسی B کە ھەندیک جار دەردەکەون .

سەرچاوەکان

1- د. زاہیر سوران . جگەر و زەردووییە توندە ڤایروسییەکان ، سوید ، ساڵی 1996 .

2- د. زاہیر سوران ، نەخۆشییە درمەکان . بەشی ھوتەم ، زەردووییە ڤایروسییەکان ، سلیمانی- کوردستان ، ساڵی

2004 .

سەرچاوەکان

References

1. Viral Hepatitis, Aglobal health problem , Wellcome. England
2. Feinstone Smetal., Hepatitis A; Detction by immune lectro microscopy of a virus- like antigen association with acut illness, Science 182:1026,1973.
3. Gunter S; Virology of Hepatitis A; In Zuekerman A J (ed) ; Viral Hepatitis and Liver Disease New Yourk Alan R Liss 1988, 3

4. Rizzetto M et al Hepatitis Delta Virus infection : Clinical and Epidemiological aspects , In : Viral Hepatitis and Liver Disease New York Alan R Liss 1988 ;389 .
5. Krugman Setal; The natural history of infectious hepatitis ,Am J Med 1962; 32:717.
6. Papaevangeiou Geya I; Delta infection with hepatitis B, Lancet II :1983; 917.
7. Hoofnagle J Het al; Type B hepatitis after transfusion with blood containing antibody to hepatitis B core antigen N Eng J Med 1987;298 : 1379.
8. William S. Robinson Hepatitis B virus & Hepatitis D virus: In: Principles and Practice of infectious Disease. Vol. 2. Fourth Edition. 1995; 1406-1434.
9. Manule Bategay, Ian D. Gust, Stephen M. Feinstone Hepatitis A virus: In: Principles and Practice of infectious Disease. Vol. 2. Fourth Edition. 1995; 1636-1662.
10. Stanlen M. Lemon, Hepatitis E virus: In: Principles and Practice of infectious Disease. 4th eds. 1995; 1663-72.
11. Abram S. Benson, Editor: control of communicable diseases in Man, 15th edition, American public Health Assn., USA 1990.
12. Viral Hepatitis; In Harrison, Principles of internal medicine, vol. 2 international edition; 1991; 1322-1337.
13. R.L. Souham, textbook of Medicine, 2nd ed, London 1994.
14. Morage C. Timbury, Notes on Medicine Virology, 10th edition, UK 1994.
15. P.R. Murray et al, medical Microbiology, Second edition, UK 1994.
16. D.J. Weatherall et al, oxford textbook of medicine, Third edition, Section 21 STD and Sexual Health, UK 1995.
17. Esteban J I et al; hepatitis C virus antibodies among risk groups in Spain, J Hepa 1989; 6:201.
18. Van der Poel CL et al; anti-hepatitis C antibodies and non-A, non-B post transfusion hepatitis in the Netherlands. Lancet: 1989; 297.
20. Ticehurst J. Identification and characterization of hepatitis E virus. In Holinger FB, Lemon SM, Margolis HS, Eds. Baltimore: Williams & Wilkins; 1991, 501-13.
21. Mairn GH. Voiculescu, Infectious Disease, vol. 2. Editura Medicala, Bucharest 1990.
22. Tiollais P, Pourcel C, Dejean A. The hepatitis B virus. Nature. 1985; 317:489.
23. Krawczynski K. Hepatitis E. Hepatology. 1993; 17:932-41.
24. Rizzetto M. The delta agent. Hepatology. 1983; 3; 729.
25. Carey WD, et al. Viral Hepatitis in The 1990s part III: Hepatitis C, Hepatitis E and other viruses, Cleve Clin J Med. 1992; 59:595-601.
26. A Clinical Guide to Hepatitis, ABBOTT, Diagnostic Division, July 1993/5. Germany.
27. Hepatitis Learner. Second Edition Abbott Laboratories, Abbott Park Illinois, USA 1994.
28. Principles in practice Testing for Viral Hepatitis Abbott Diagnoses, USA 1992.
29. Gordon R. Dreesman, Georgory R. Reyes., Hepatitis, In Encyclopedia of Microbiology, 1992; 371-79.
30. Hollinger, F.B. et al. Hepatitis B virus, In: Virology. Vol. 2, 1990; 2771-2236.
31. Stanford T. Smulman, Viral Hepatitis, In: Infectious Disease 4th eds, 1997; 19:281-95.
32. Mario Rizzetto et al. Epidemiology of Hepatitis Delta virus overview; The Hepatitis 1991.
33. Lemon SM, Sh spiro The Value of immunization against hepatitis A. Infect Agents Dis. 1994; 3:38-49.
34. Lemon SM. Inactivated hepatitis A vaccines. JAMA. 1994; 271:363-4.
35. Stanle M. Lemon and David L. Thomas, Vaccines to Prevent viral hepatitis .New Eng. J Med. 1997; 336:196-204.
36. Hepatitis Surveillance. Report no. 56. Atlanta: CDC. 1995.
37. Jermon B. Zeldis and Clyde S. Crumpacker. Hepatitis. In: Infectious Disease of the fetus newborn infant, 4th eds. W. B. Saunders Company. 1995; 20:805-829.
38. Tobes Allander .Hepatitis virus infection: molecular analysis of transmission and immunity. Karolinska institute, Stockholm. 1997; 5-15.
39. John McConnell. Jury still out on verdict for hepatitis G virus. Lancet 1997; 349:857.
40. Miriam Alter. HGV infection in US patient with community acquired acute hepatitis. N Eng. J Med. 1997; 336:741-46, 747-54.
41. Yoshiki Sugai et al. Infection with GB virus C in patients with chronic liver disease. J Med. Virol. 1997; 51:175-181.
42. MMR. prevention and control of infections with hepatitis viruses in correctional setting, Jan 24. 2004, vol 52. RR. 1.
43. CDC, Hepatitis surveillance report nr . 58. 2003.
44. Rekommendationer, behandling av kronisk hepatit C hos vuxna och barn, information.nr.6, okt. Stockholm. 1999, s. 5-7
45. Rekommendationer, behandling av kronisk hepatit C hos vuxna och barn, information.nr.4, jul .Stockholm. 2001, s. 5-9.
- antiviral behandling av HIV-infektion, information.nr.5. okt. Stockholm 2002. s. 9-20, 55-60. nya behandlingsrekommendationer f46. Tvånsningar, Medicament, nr.2, mars, stockholm 2003, s. 24-29. 47. Ingrid Uhnoo, antiviral lekmedel mot virus – vad finns och vad behövs? Medicament, nr.3, april. kemedel mot virus – vad finns och vad behövs? Ingrid Uhnoo, 1
49. Stefano Vella & Marco, antiviral therapy, infectious diseases, vol. two. Mosby. USA. 2000. section 5, HIV and AIDS, p. 26. 1-26. 10 Stockholm. 2002. s 22-37.